lesního. K vývodům těm nemohl Nejvyšší správní soud přihlédnouti, poněvadž brojí proti názoru zúčastněné strany a nikoliv proti názoru vyslovenému v napadeném rozhodnutí, jež jedině Nejvyšší správní soud jest povolán přezkoumávati a které takovýmto způsobem odůvodněno není. Napadené rozhodnutí, jak shora již uvedeno, odůvodnilo svůj výrok, že dotyční zaměstnanci jsou pojištěnci lesními, úvahou, že pracují vesměs v podniku lesním a že měřítko pro zodpovědění otázky, zdali pojištěnec je zaměstnán v podniku lesním čili nic, nenáleží hledati ve vnitřním obsahu konané práce anebo v tom, zdali výsledek její se objevuje v podniku lesním, nýbrž záleží na povaze podniku, směřují-li jen práce k zužitkování půdy, anebo k dosažení výsledků lesního hospodářství, jak tomu je v daném případě. Vyslovilo tedy napadené rozhodnutí názor, že pro posouzení příslušnosti k zemědělské pojišťovně jest rozhodnou okolnost, že zaměstnanci pracují vesměs v podniku lesním, jehož předmětem je zužitkování lesní půdy a dosažení výsledků lesního hospodářství, a vyslovilo dále, že nezáleží na vnitřním obsahu konané práce, ani na tom, zdali výsledek její se objevuje v podniku lesním samém. Tímto odůvodněním staví se žalovaný úřad na půdu judikatury tohoto soudu, jež při výkladu pojmu pojištěnců zemědělských a lesních podle § 12 dřívějšího zákona o nemocenském pojištění dělníků došla k definici, že pojištěncem zemědělským nebo lesním je ten, kdo koná práce nebo služby pojištěním povinné v podniku zemědělském nebo lesním, t. j. v podniku, jehož předmětem jest zužitkování, resp. vzdělávání půdy podnikatele na jeho účet k docílení plodin (rostlinných surovin), ať již výtěžky ty slouží bezprostřednímu hmotnému zájmu hospodáře, či prostřednictvím obchodu hmotným potřebám třetích osob (srovnej Boh. A 1425/22, 2225/23, 2747/23, 3212/24, 3216/24, 3328/24 a j.). Spadá tedy pod pojem lesního podniku zejména i produkce dříví, jakou provádí majitel lesa v rámci pravidelného lesního hospodářství, ať již výtěžky ty sám spotřebuje, nebo zcizuje (srovnej i nález Boh. A 7055/28).

Nález Nejv. správ. soudu ze dne 31. května 1930, č. 11.152/28.)

---

### K § 171 zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

Na sporu jest jediné otázka, zdali R. H., jenž jakožto majitel hostinské koncese a hostinské reality převzal do vlastní režie vedení hostince, ručí podle § 171 zákona č. 221/24 za pojistné, jehož nezaplatil dřívější pachtýř jeho hostinské živnosti T. H. Žalovaný úřad popřel existenci takovéhoto závazku, vyloučiv použití § 171 zákona č. 221/1924 úvahou, že případ lze posuzovati jen podle § 172 zákona, kde slíbeno je, že nařízením, které bude příště vydáno, může i pronajimatel býti přidržen k placení nájemcem nezaplaceného pojistného; nařízení to však dosud vydáno nebylo a neručí proto pronajimatel za pojistné předepsané nájemci. V odvodním spise pak žalovaný úřad pro tento svůj názor ještě uvádí, že podle § 171 za pojistné nezaplacené předchůdcem ručí, kdo nabyl závodu, nikoli však osoby, které jsou již majitelem toho závodu a závod ten vezmou jen od nájemníka zpět a provozují jej dále samy, jak to jest v tomto případě. Vývody stížnosti se nesou v podstatě tím směrem, že i na pronajimatele, převezme-li hostinec od pachtýře zpět, jest použíti § 171, jenž řeší případ, kdy nastala v representaci podniku změna, a nikoliv § 172, jenž má jen na mysli, že i po dobu trvání pronájmu (pachtu) může býti pronajimatel přidržen k placení nedoplatku pojistného. Pro posouzení sporného případu přichází především v úvahu § 171 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., o který stěžující si pojišťovna svůj sporný nárok opírá. Paragraf ten zní: »Kdo nabyl závodu, ručí za

pojistné, jež měl platiti předchůdce, za dobu nejvýše osmnácti měsíců ode dne nabytí zpět počítáno, a to penízem, jenž mu k tomuto dni byl nemocenskou pojišťovnou jako nedoplatek vykázán. Ručení podle práva občanského není tímto ustanovením dotčeno.« Zákon sám neobsahuje ani definice závodu, ani nemá ustanovení, z něhož by bylo lze dovoditi, že by slovu »závod« bylo rozuměti jinak, než se rozumí jak v mluvě obecné, tak i v terminologii zákonodárné. Nález Boh. A 4151/24, na který se tímto podle § 44 j. ř. poukazuje, definuje pojem závodu takto: Závodem v obyčejném slova smyslu rozumí se hospodářsko-technický celek čili soubor pracovních prostředků v jeden celek organisovaných, a to za účelem jisté hospodářské činnosti výdělečné.« Právní terminologie a mluva obecná označuje pak výrazem »nabýti« asi tolik, jako získati jakékoliv právní nebo majetkové hodnoty. Tak se nabývá vlastnictví, držby, služebnosti, práv nájemních atd. a nabývá se právním jednáním inter vivos, nebo mortis causa, vydržením, vyvlastněním, při soudní dražbě a pod. Slova »nabýti závodu«, jak jich používá § 171, neznamenají tudíž nic jiného, nežli jakýmkoliv způsobem nastoupiti v předchůdcovu hospodářskou činnost výdělečnou na vlastní účet a nebezpečí. Pojem ten abstrahuje od právního zbarvení závodu, provozovaného novým majitelem, abstrahuje od způsobu, jakým závodu bylo nabyto, a spočívá jeho těžiště jen v totožnosti nabytého závodu se závodem předchůdcovým po stránce objektivní. Živnost hostinskou jest zajisté považovati za závod, ježto vykazuje pojmové znaky závodu, jak právě byly uvedeny. Nabývá tedy hostinské živnosti jakožto závodu ten, kdo z jakéhokoli titulu získává provoz živnosti té, tedy i majitel koncese, převezme-li osobně provoz téže živnosti po skončeném pachtu. Žalovaný úřad, jak bylo v předu uvedeno, jest názoru, že za pojistné nezaplacené předchůdcem ručí, kdo nabyl závodu, nikoli však osoba, která jest již majitelem toho závodu a závod ten vezme jen od nájemníka zpět a provozuje jej dále sama, jak to jest v tomto případě. Úřad tu zřejmě směšuje pojem závodu (živnosti hostinské) s koncesí hostinskou neb s realitou hostinskou. Koncese i realita hostinská — jak nesporno — náležely R. H. Koncese je titulem závodu, podmínkou pro provoz hostinské živnosti, nikoli závodem samým, jak byl shora definován. Tím méně lze za závod pokládati hostinskou realitu nebo hostinský inventář, jež jsou jen prostředky provozu. O závodu lze mluviti teprve, když je koncese realisována za příčinou provozování hospodářské činnosti výdělečné. Převzal-li R. H. po skončení pachtovního poměru T. K. hostinskou živnost, kterou tento dosud provozoval, do vlastní režie, nastoupil v předchůdcovu hospodářskou činnost výdělečnou na vlastní účet a nebezpečí, nabyl tudíž podle toho, co bylo právě řečeno, závodu. Tomuto výkladu nebrání předpis § 172, jenž stanoví: »Nařízením může býti stanoveno, pro určité druhy závodů nebo podniků, že i pronajimatel ručí za pojistné nezaplacené nájemcem podle § 171.« Předpis ten neztrácí významu hořením výkladem § 171. Bude jediným titulem ručebního závazku pronajímatele, který závodu nenabyl, tedy zejména za trvání nájemného (pachtovního) poměru, při zrušení závodu současně se skončením nájmu (pachtu) a pod. Poukaz na § 171 jen znamená, že i v případě § 172 platí bližší modality ručení v § 171 uvedené, tedy ustanovení o době ručení, o výkazu nedoplatků a o zachování ručení podle občanského práva. Z těchto úvah se podává, že si žalovaný úřad nesprávně vykládal pro vyřešení sporu rozhodné předpisy §§ 171 a 172 zákona č. 221/1924, bylo proto naříkané rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o správním soudě.

(Nález Nejv. správ. soudu ze dne 3. května 1930, č. 7385/30.)